

МКД "СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЈ" од Крањ - Словенија
Цеста 1. Маја 5 - 4000 Крањ - Словенија - Тел / Факс: 064 326 969

НА БОЖИК НА 7. 1. 1998 ГОДИНА ЌЕ СЕ ОДРЖИ ВТОР ЦРКОВНО НАРОДНИ СОБОР НА МАКЕДОНСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЗАЕДНИЦА "СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ " ВО Р. СЛОВЕНИЈА. НА СОБОРОТ ЌЕ БИДЕ ПОДНЕСЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ДОСЕГАШНАТА РАБОТА И ЌЕ СЕ ИЗБЕРЕ НОВ ЦРКОВЕН ОДБОР НА МАКЕДОНСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЗАЕДНИЦА . СОБОРОТ ЌЕ СЕ ОДРЖИ ВО ПРОСТОРИИТЕ НА МЕСНАТА ЗАЕДНИЦА СТРАЖИШЧЕ КРАЊ

ПОЧЕТОК ВО 18. ЧАСОТ.

ПРЕДВИДУВАМЕ СЛУЖБИТЕ ЗА БОЖИК ДА БИДАТ ДВАПАТИ И ТОА ВО 10 ЧАСОТ И ВО 17 ЧАСОТ ВО ИСТАТА ЦРКВА ВО КРАЊ.

_СИТЕ КОЈИ ИМАТЕ ПОТРЕБА ИЛИ ЖЕЛБА ЗА ОСВЕТУВАЊЕ НА КУЌИ ИЛИ СТАНОВЕ , ВЕНЧАВАЊЕ ИЛИ КРСТУВАЊЕ НА ДЕЦА ИЛИ ВОДОСВЕТ : ЈАВЕТЕ СЕ НА ТЕЛ. 064/ 326 478 ДО АТАНАС ПРОДАНСКИ

НОВА ГОДИНА ВО ПРАВОСЛАВНИОТ КАЛЕНДАР "ВАСИЛИЦА" ЌЕ БИДЕ ПРИРЕДЕНА НА 17. ЈАНУАР 1998 Г. ВО САЛАТА НА "ИСКРА" (ЛАБОРЕ), КАКО И СЕКОЈА ГОДИНА И ЗА 98 ЌЕ БИДЕ ПОКАНЕТА МУЗИКА ОД МАКЕДОНИЈА - " ХАРМОНИЈА " ИСТАТА КАКО И ВО МАЈ 97. КАРТАТА ЗА ПРОСЛАВАТА ЌЕ БИДЕ 3000-СИТ. ЗА ЧЛЕНОВИТЕ ЌЕ БИДЕ 20 % ПОПУСТ (САМО) ВО ПРЕТПРОДАЈА - 2400-СИТ.

ОЦЕНА НА ОРГАНИЗАТОРИТЕ НА " ИЛИНДЕНСКИТЕ ДЕНОВИ" ЗА НАШЕТО ДРУШТВО: **МКД СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЈ " КРАЊ- СЛОВЕНИЈА** УСПЕШНО СЕ ПРЕСТАВИ СО " **ГУРГОВДЕНСКИОТ ОБИЧАЈ**". ВО СКЛОП НА ОБИЧАЈ АВТЕНТИЧНО БЕА ИНТЕРПРЕТИРАНИ ПЕСНИТЕ " ЃУРЃОВ ДЕНЕ ВЕЛИГДЕНЕ, ЃУРЃОВДЕНЕ ДОБАР ДЕНЕ" И " НИ ПРЕЛО ГОРА НИ ТКАЛО". СПЛЕТОТ " ЃУРЃОВ ДЕН" БЕШЕ УСПЕШНО И ЕФЕКТНО ИЗВЕДЕН. ВО ЦЕЛИНА ПРОГРАМАТА ИМ БЕШЕ УСПЕШНА И ТОПЛО ПРИФАТЕНА ОД ГЛЕДАЧИТЕ. ПО ПРИМЕРОТ НА ОВАА ДРУШТВО ТРЕБА ДА ОДААТ МАКЕДОНЦИТЕ ШТО ЖИВЕАТ НАДВОР ОД МАКЕДОНИЈА.

Како рамни по карактер на апостолите и учители на словенските страни. Богомудри Кириле и Методие, молете ГО Господарор на сите, да ги утврдите сите словенски народи во православие и едномислие, да го смири светот и да ги спаси нашите души.

ТРОПАР НА СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЈА

НАШЕ СОНЦЕ

МКД "Свети Кирил и Методиј" од Крањ

Цеста 1. Маја 5 - Крањ

Тел / Факс : (064) 326-969

Година: 1997

БРОЈ : 1

Членови на секцијата:

- Наташа Постолова
- Биљана Петрова
- Биљана Миленкова
- Игор Велов
- Зоран Продански
- Атанас Продански
- мг. Илија Димитриевски
- Борче Стојков
- Зекирија Шаиновски

*

ГЛАВЕН И ОДГОВОРЕН УРЕДНИК:

Зоран Продански

*

СТРУЧНА ПОМОШ:

мг. Илија Димитриевски & Атанас Продански

*

Печатено во :

Сава Крањ

страна : 3

План на работењето за 1997/98 г. на
МКД " св. Кирил и Методиј " од Крањ

страна : 4

Зошто во Словенија немаме македонска
црква и поп - Атанас Продански

страна : 7

Турнеја на МКД " св. Кирил и Методиј " по
Македонија - Фестивал во Битола

страна : 8

Кој е првиот македонец кој дојде во Крањ
- разговор со дедо Јордан Вучковски

страна : 9

Настава по македонски јазик и
национална култура - Зекирија Шаиновски

страна : 11

Интервју со: господиот
мг. Илија Димитриевски

ТЕШНО ГРЛО

Но, тешко е да се биде Македонец. Инвазиите и пресвртите што се случуваа со милениум и создадоа толку ноторна етничка измешаност што преставува инспирација на францускиот збор измешана салата : македонска салата. Тешко е кога клеветниците изјавуваат дека нема таква националност , дека Македонците едноставно се Бугари, Грци , Срби, Турци кои случајно живеат на регионот на Македонија кога Јосип Броз Тито ја формираше Југославија по втората светска војна. Македонија 46 години под социјализмот се сметаше како тампон држава чија цел беше да ги спречи експанзионичките цели на Грција и Бугарија.

Но, иронија на историјата е што речиси секаков македонски патриотизам кај другите нации предизвикува сосема различна верзија за исти настани. Во ова комплексно тешно грло на работ на Европа секоја нација сонува дека еден ден ќе си ги врати границите од својата империја. Овие граници многу често се преклопувале една со друга , а нивните сонипа и денес се прополни со омраза.

Се чини дека Македонија е опколена со непријатели. На југот Грците беснеа како болни поради самото име Македонија. Тие прногледо тврдат дека оваа нова држава ја узурпирала грчката историја и нејзините симболи дека има претензии кон македонската територија која Грција ја зазеде во 1913 година. Осумнаесет месеци Грција ја затвори својата граница за трговија со Македонија , отварајќи ја дури минатата есен.

На исток Бугарите имаат тенденции да ги патронизираат Македонците, тврдејќи дека тие се чисти западни Бугари кои живеат во заблуда за националниот идентитет. На запад, десетици илјади Албанци кои живеат во западна Македонија со генерации се надеват дека ќе откинат еден дел од нивната држава и ќе го прогласат за автономна република на Албанците. На север , пак , милитантните Срби сметаат дека Македонците се нивни заведени роднини кои и припаѓаат на голема Србија.

Обединетите нации во 1992 година воведоа трговско ембарго врз Србија како казна за предизвикување на војната во Босна. Со што всошност ја казниа и Македонија. Бидејќи и јужната и северната граница и беа затворени, Македонија ја загуби својата најголема трговска артерија од некогаш нашето пристаниште Солун до Белград и понатаму. Нејзината трговина беше принудена да се одвива на исток и запад. Преку правевите патишта од третиот свет во Албанија и Бугарија.

Македонците мечтаеја за капиталистичкиот сјај кога падна социјализмот во нивната земја, но реформата беше отежната поради војната во Босна и скептицизмот на другите земји. Дојде до одложување на иницијативите за инвестирање и конструкција. Невработеноста изнесуваше речиси 30 одсто, а многу работници ги немаа добиено своите плати за четири или пет месеци.

Скопје опстојува во една посткомунистичка вкочанетост која може да се прикаже и како простодушност. Туристите се ретки , а еднај можете да дојдете по до кој сувенир. Полицијата е строга и сомничава, а бранот криминал кој го зафати и другите земји, е во пораст.

Градот е делумно модерен шопинг центар со продавници на "Бенетон" и со убаво облечени жени, а делумно циганско гето исполнето со свечкане на коњски коли. Градот е делумно и турски кварт каде безработниците, со капи на главите, го поминуваат денот коцкајќи се обвиктани во нивната мала удобност на машката култура, и отворен пазар преполн со домати, црвен пипер, канти со кајмак и мноштво зелени пиперки долги и свиткани како нос на вешперка.

Македонски иселенички алманах 97

Зоран Продански

План на работата за 1997/98 г. на МКД "Св. Кирил и Методиј" од Крањ

- * Секоја година во Мај месец одржуваме годишно редовно собрание на МКД и го донесуваме годишниот план и програма за работа за следната година . Годишниот план е составен од три редовна културно уметнички програми и стални активности и настани на секциите кои работат во склопо на нашето друштво.
- * Првата средба по собранието беше : Голема богородица (успење на пресвета богородица) . Пикник кој беше одржан во Шкофја Лока на Стари Град , за ваша информација и во 98 г. ќе биде на истото место.
- * Втората приредба : Нова Година по православниот календар " Василица " ќе биде приредена на 17. јануар 1998 г во салата на Искра (Лаборе) како и секоја година и за 98 ќе биде поканета музика од Македонија - Хармонија - истата како и во Мај 97. Картата за прославата ќе биде 3000 сит . За членовите ќе биде 20% попуст во препродаја (2400 сит) .
- планираме да настаги фолклорната секција и нејзиниот помладок со по два сплета .
- Планираме лотарија, главна награда ќе биде телевизор или слична голема награда - искрин телефон и други 100 и повеќе добитоци.

Третата стална приредба е : недела на културата, посветена на " св. Кирил и Методиј " е планирана да започне на 16. 05. 98 до 24.05.98 или од 23.05. 98 до 31.05.98, одвисно од временските прилики и од други фактори. Што планираме да приредеме ќе ве запознаеме поопширно , пошто мислеме да до Мај треба да издадеме уште еден или два весника.

прво : изборно собрание со културна уметничка програма на нашата фолклорна секција, драмска секција , рецитаторска секција , пеачка секција и програма на учениците кои ја посетуваат дополнителната настава по македонски јазик и национална култура.

Уште планираме да поканиме една фолклорна секција од Македонија (највероватно КУД " Турунцов " нашите домаќини од Витола за време на посетата и турнејата низ Македонија) сигурно ќе бидат поканети и савската фолклорна секција и во игра се дует од Радовица или Струна која ја води г-н Димитаровски од Љубљана.

Квиз - што ќе земат учество сите македонски училишта во Словенија

Сликарска изложба на наши македонски сликари - планираме да ги поканиме од Македонија или Хрватска.

Предавање на еден професор од Љубљана или Загреб на тема : македонската книжевност или од македонската историја или за делото на браќата св. Кирил и Методиј .

- Шаховски турнир - од отворен тип што значи сите имаат право на учество , се разбира ако знаат да играат шах.

- Турнир во мал фудбал - отворен тип - право на учество имаат сите кои ќе се пријават на време и платат стартина која ќе биде објавена накнадно .

- Улична кошарка - три на три (**STREET BALL**) исто отворен турнир (фудбалскиот турнир и кошаркашкиот турнир традиционално ќе бидат организирани во Стражишче односно на спортските терени од основното училиште " Јуџијан Сељак " . За јадене ќе се погрижиме ние, членовите на МКД " св. Кирил и Методиј " од Крањ.

АКТИВНОСТИТЕ НА "МКД Св. КИРИЛ И МЕТОДИЈ" ОД КРАЊ

- * **Фолклорната секција** - тренира секоја сабота од 16.30 -младинците до 18.00 и од 18.00 до 19.30 часот - првата постава
- * **Музичката секција** која е придружен член на фолклорната секција тренира повеќе пати и по домовите на членовите и во салата на Стражишче, пред или после тренинзите на фолклората.
- * **Драмската и рецитаторската секција** работат во училиштето на Планина во понеделник или вторник од 16.00 до 19.00 часот и по договор на самите членови .
- * **Наставата по македонски јазик и национална култура** се одвива во понеделник од 16.00 до 18.00 часот во истото училиште на Планина.
- * **Новинарската секција** сега работи во мојот стан и веќе полага испит односно со излегувањето на весникот докажува дека работи и во иднина за секоја поголема приредба ќе бидете информирани по повеќе и пошироко

Претседателот на МКД " св. Кирил и Методиј " Крањ
АТАНАС ПРОДАНСКИ

Во посета на училиштето за дополнителна настава по македонски јазик и национална култура во Крањ о.у. " Јакоб Аљаж "

Знаеме дека веќе активно работи училиштето за дополнителна настава по македонски јазик и национална култура за нашите млади македончиња од учебната година 1992/93 година. Многу слушавме за големите успеси на овие наши македончиња во Крањ, за нивните настапи со големи културни уметнички програми по повод прославите на наши национални и државни македонски празници што се прославуваат во Р. Словенија, за нивните резултати во квиз знаењата што го организираа Сојузот на МКД во Р. Словенија и МКД "Св. Кирил Методиј" Крањ. Зошто македонското училиште во Крањ е најпосетено и бројот на учениците е најголем. Па затоа решивме да ги посетиме и да се увериме во вистината. Влегуваме во училиштата каде се изведува дополнителната настава по македонски јазик. Присутните ученици веднаш не поздравиле " Добар ден , добро ни дојдовте" ! Бевме воодушевени. Но во интерес на времето веднаш почнавме со разговор со учениците: Ги замоливме прво поголемиот ученичка да ни се претстави. Се викам Симоновска Сања, во редовното училиште сум веќе 5-то одделение, а воедно редовно веќе пет години го посетувам и училиштето за дополнителна настава по македонски јазик и национална култура од самиот почеток кога имав само седум години, поточно бев прваче во редовното училиште. И од тогаш јас и мојата помала сестра сме најредовните ученички и најстари по редовност во ова наше македонско училиште. Како што гледам вие навистина прекрасно зборувате македонски јазик, како во ова успеавте? За да се успее нешто да се научи и постигне во животот потребна е љубов, желба и воља. А кога е во прашање да се зачува нашиот национален македонски бит и дух, тогаш желбата и љубовта се уште поголеми. Еве накратко ќе ви објаснам, во нашиот дом редовно се зборува македонски јазик, исто така надвор од дома редовно зборувам македонски и со моите другарчиња кои се по потекло од Македонија. А најповеќе ми помогна дополнителната настава, бидејќи тука научив убаво и правилно да го напишам и изговорам секој македонски збор и така добро го владеем македонскиот јазик и писмено и усмено. Доста научив од нашата национална историја, од географијата на Македонија, од нашето народно творештво од нашата национална култура и се сврзано за Македонија. - Сања дали се чувствувате уморни по завршувањето на часовите. - Не, напротив, по завршувањето на часовите се чувствувам уште по одморена, порасположена, тоа ми доаѓа како рекреација и задоволство. часовите се занимливи, интересни и привлечни и затоа не чувствуваме никаков замор. - Кои слабости ги забележувате во македонското училиште? - Приметувам само една слабост, а тоа е што во Крањ има доста наши другарчиња и наши врстници кои живеат тука, но за жал не го посетуваат македонското училиште, а знам дека и тие тоа можат да го сторат како нас и така ќе бидеме сите поблиску и повеќе ќе се познаваме. Тогаш навистина уште повеќе би заживеал во Словенија македонскиот дух меѓу нас помладите. И втора слабост е што немаме доволен број учебници и наставни помагала кои ни се потребни за секој час. - Би прашал уште овоа: Дали се познавате добро со сите ученици кои го посетуваат училиштето? - Сигурно да, ние сме добри другари и многу сложено и заедничко живееме и во училиштево и надвор од него: еве ги Бојан, Ивица, Маја, Катина, Сузана .. и нашите новодојдени другарчиња Данијел и Драгана..Сања многу ви благодариме за исцрпните одговори, се надеваме дека во некоја следна прилика пак ќе се сретнеме и отворено ќе зборуваме и со сите други ученици. - Сања: "Благодарам во име на сите ученици за посетата и посакуваме вакви и слични посети да има повеќе.

УЧЕНИЧКИТЕ ОД УЧИЛИШТЕТО ОД КРАЊ
САЊА И САНДРА СИМОНОВСКА

РАЗГОВОРОТ ГО ВОДЕШЕ
ЗОРАН ПРОДАНСКИ

Интервју со потпретседателот на македонската православна заедница "Св. Климент Охридски" во Р. Словенија со г-н Атанас Продански

П. Зоран : Зошто немаме црква, односно кои се главните виновници да и ние Македонците немаме еден божји храм каде би се крстувале, венчавале, па и на последното христијанско испраќање од покојникот.

А. Продански: на оваа прашање можам да ви одговорам многу кратко, криви сме самите Македонци кои живеат тука во Словенија - 50%, а 30% Македонска православна црква (МПЦ) во Р. Македонија, а 20% римокатоличката црква во Р. Словенија. Знам и верувам да со тој одговор нема да бидеш задоволен ни ти ни сите тие кои ќе го читаат овој текст, затоа дозволи да се вратам на почетокот од идеите на формирањето на првите МКД во Р. Словенија. Во секое МКД поред другите секции беа формирани и иницијативни црквени одбори. Тој имаше задача да се прво испрашаше дали е потребно формирањето на МПЦ и како да се тоа спроведе, мислам да од сите тие црквени одбори се формира самостална црквена општина и регистрира како таква во Р. Словенија. Од идеите до регистрацијата поминаа повеќе од две години. Како што и знаеш во Љубљана 10. 03. 1994 се формира МЦО свети Климент Охридски - Крањ. Од сите иницијативни одбори од сите МКД во Р. Словенија се формира едно претседателство. Сепак дозволи ми да се вратам уште година или две назад да кажам за активностите на нашето друштво "св. Кирил и Методиј" од Крањ. Односно за нашиот црковен одбор кои го сочинуваме тројца: г-н ПопСтефанија, Медаровски Борис, и јас. За работата на тој ЦО подобро да не

зборувам зошто многу имам заборавено а многу работи толку се закомплицирани да дојде до големи конфликти помеѓу Љубљанското друштво - Македонија и другите друштва односно ЦО. Затоа повеќе и полесно можам да зборувам за другиот ЦО кој беше формиран на 24. 04. 1993 во домот на месната заедница во Стражишче - Крањ во кој влегоа следните членови: др. Драги Стефанија, г. Продан Веќарски, г. Гојко Велков и јас.

П. Зоран : Извини само ме интересира зошто полесно можеш да зборуваш за вториот ЦО кога и во првиот исто така си член на ЦО.

А. Продански : Старите мудреци велат "времето е најдобар лек за излекување на некои рани." Па јас им верувам затоа треба да пуштиме некои работи да времето каже кога тие рани се зацелени, па тогаш можеме да зборуваме за нив, а да раната неа поново отвориме. Можам и со други зборови да кажам многу работи и не се ми познати зошто тогаш бев само број три додека во другиот ЦО сум еден од носителите на крањскиот ЦО.

П. Зоран : Добро да се вратиме на вториот ЦО. Што и како потекнуваат активностите?

А. Продански: Па кога ќе зборуваме за вториот ЦО најубаво да кажам дека тој ЦО е и носител на сите активности што до сега се организирале во Крањ па и во цела Словенија. Зошто бевме носители, веднаш да расчистиме; Крањскиот ЦО на чело со др. Драги Стефанија и Ѓорѓи Вучковски од Јесенице започнуваме една битка односно активност околу подготовките за доаѓање на делегацијата на М. П. Ц. односно од СИНОДОТ. Тука е добро да прво објаснам, дека работата на ЦО, односно сега можам да кажам да тој ЦО се поделива на два дела и тоа; др. Драги Стефанија презема пишување, допишување и известување, додека јас со останатите членови го дочекуваме свештеникот и се што е потребно околу црквата, во црквата па и после црквата. Сега кога веќе ја поделивме работата меѓу членовите, активностите започнаа па сотоа и резултатите беа тука. Проф. Др. Драги Стефанија започна со пишувањето прво до словенскиот црковен поглавар, а потоа и до нашиот СИНОД односно до македонскиот црковен поглавар. И тука започнуваат грешките на МПЦ. Место да дојде пониска делегација, да подготви и договори се што е потребно за потпишување на договор измеѓу МПЦ и Римокатоличката црква во Словенија, се случи обратно, драѓа скоро ненајавена и тоа на највисоко ниво делегација на МПЦ - лично нашиот поглавар ГГ Михаил - Охридски и Македонски архиепископ. Сега идеите постанаа стварност. Односно проф. Др. Драги Стефанија на брзина, нормално со помош на амбасадорот др. Мирчев кој е и амбасадор во Ватикан, со мр. Андонов - претседател на сојузот на МКД во Словенија приредуваат дочек и договарат состанок каде г-Шулгер - тогашниот поглавар на словенската римокатоличка црква. Втора грешка - на состанокот не сум бил но по кужувањето на присутните никаков документ не е потпишан измеѓу двете делегации. Се што било договорено и ветено било устно. А ветено беше многу. Прво морам да кажам да ние баравме од МПЦ, да ни испрати свештеник за месец или два, да видиме дали можеме и дали имаме интерес кај македонскиот православен народ, интерес за свештеник и дали сме способни финансијски да издржаваме еден свештеник. А после да МПЦ испрати за стално, што првите шест месеци го издржава таа а после ние да превземеме комплет одговорноста за него. Познато ви е на многу дека со делегацијата имавме состанок во домот во Стражишче и таму беа изнесени сите договори што беа договорени помеѓу словенскиот и македонскиот црковен поглавар. Само да потсетам тогаш гГ Михаил

рече дека“ ние имаме на располагање повеќе цркви, ако се изкаже потреба за нивно користење. Во Крањ ни е дадена Роженвнската црква која е прекрасна и ако веќе сакате да знаете колку е голема и убава, таа црква кошта околу 5 милиони марки“. Уште повеќе пофалби и непремислени изјависе беа дадени во македонската и словенската јавност, што беше не доволно, туку премногу да словенската црковна власт (мислам да и досега точно не знаеме кои се главните актери) за многу кратко време сето тоа го демантира.

Во домот на Стражишче јас лично му ветив на нашиот поглавар нека веднаш испрати свештеник а за месец или два јас го земам на гости. По враќањето на делегацијата во Македонија за кратко време дојде свештеникот и започнуваат најголемите маки за пр. Др. Драги Стефанија - председателот и за мене, односно попредседателот. Верувам дека многу не знаете дека за едно попладне јас, нашиот свештеник, стражишкиот свештеник и професорот отворивме и погледавме 4 цркви во Стражишче и околината пошто ветената црква беше затворена за нас. Морам и тоа да го кажам и ако недоликува ни на словенската црковна власт па може и на мене само треба да знаете да многу вечери и до раните утрински часови јас и професорот размислувавме на глас, што да правиме а да барем за месец го задржиме свештеникот.

Одејќи од црква до црква резултатот беше ваков : првата- не дозволуваат пат, втората- беше неуредена од надвор и подолго време некористена. Третата се обновуваше, четвртата беше туку обновена и уште не осветена. Следниот ден рано нашиот свештеник, јас и професорот и тоа го направивме. Како и другите и таа црква беше пот клуч (мислам за секоја црква требеше да се бара клучени од разни луѓе). Враќајќи го клучот во хотелот на Шмарјетна, газдарицата ме прашува зошто и што мислиме да правиме во таа црква. Јас почнав да и објаснувам да за три дена е великден односно да славиме христово воскресеније и да тука ќе дојдат 300 до 500 па може и дуцло Македонци и дека и тие ќе имаат корист од таа црква. Таа вака лежерно ми рече да нема проблем со црквата и ни за гостите само “каде ќе паркирате ?” односно вие морате колите да ги пуштите доле и пешки да дојдете горе на Шмарјетна (вие кои сте од Крањ и околината знаете да од Стражишче до врвот е околу 3 КМ и тоа да со слаба кола едвај дојдеш а не да еден стар човек, жени, деца во зимските денови скоро без ланци никој не може да излезне). Чудно, ама вистина, свештеникот од Стражишче за тој проблем не знаеше или ... било како било се вративме истиот ден кај него со истиот проблем. Тогаш видовме дека од нашите донајќини - пријатели и од нашата многу блиска и слична вера нема многу да добиеме, па ни таму дека и тие би имале корист а не само ние, по долгата полемика меѓу стражишкиот свештеник и некои негови одборници од стражишче, изгледа на своја рака ни дозволија да втората црква сами ја средиме однадвор па и од внатре и да можеме да ја имаме за великденските празници, а после да се обратаме поново на словенскиот митрополит г-н Шушер. Косењето на тревата и копривите околу црквата, па и генералното чистење на црквата беше средено за еден ден од страна на Крањскиот одбор кој и ако прв пат имаше таков истиот положи успешно. Црквата беше отворена пет дена а посетата првите два дена беше многу слаба (тука морам да ги пофалам митрашинчани пошто 90 % од присутните беа они), додека во неделата имаше околу 500 верници од цела Словенија.

Морам и тоа да кажам да во 1994 имавме уште еднаш црква на Стражишче за свети три духа и мисијата на свештеникот заврши односно тестот за стален духовник заврши. Тука морам да кажам да духовникот беше повеќе од два месеца на располагање на сите верници, јас лично го имам преставено пред Крањската фолкор, во Јесенице на општиот збор на друштвото, во Љубљана каде повеќе пријатели и во Цеље на пикникот го водеше г-н Димитаровски. Како што видите беше скоро на секаде, па верувам да 80 % сигурно знаеме да имаме Македонски духовник а пребројте се колку вас го имате повикано дома на водосвет, да го видите, да поразговарате?

П. Зоран : Што со тоа мислевте да кажете ; мисијата на свештеникот заврши, односно тестот за стален свештеник заврши.

А. Продански : Пошто од ветените повеќе цркви не остана ни една, и одзивот кај нашите Македонци - верници беше скоро никаков, свештеникот беше приморан да си замине во Македонија со надеж до скоро видување. Бидејќи допицувањето од словенскиот поглавар Г-н Шушер до македонскиот поглавар г-н Михаил не престануваше а со тоа и ветувањата не беа ништо помалечки од пред доаѓањето на свештеникот. Затоа реков да тестот заврши а со тоа и ние добијаме одговор на многу поставени и не поставени прашања.

П. Зоран : Како сега течат активностите на ЦО.

А. Продански : По враќањето на свештеникот нашите активности се сведуваат на организирањето на Божиќ и Великден, што значи ние за Божиќ и за Великден можеме, (се разбира поновно со молби и договарања) да добиеме во повеќе градови цркви за една литургија). Што значи два пати во годината имаме Македонски свештеник по 3 до 4 дена.

П. Зоран : Дали можете да опишате и финансијската состојба, односно со какви средства располагате, и какви трошкови до сега имате.

А. Продански : Ако финансијската состојба ја опишувам детално сигурно ќе треба уште еден или повеќе листа, затоа можам одговорно да обекам на секој кој го интересира може да погледа од првата литургија што ја одржа нашиот архиепископ Охридски и Македонски г-н Михаил па до последната во Копер 97 за Великден. Секој може да види што имаме набавено колку имаме продадено и колку имаме собрано од верниците, се разбира обавезно со три до четири потписници. Или ако

сакате да кажам за првиот свештеник имаме издадено 2 пати по 700 ДЕМ. хонорар + повратна авионска карта и 350 ДЕМ за бивање и храна.

Додека сега кога викнеме свештеник од Македонија плаќаме ; 200 ДЕМ - повратна карта (професорот обавезно бара спонзори) , 150 ДЕМ ако е просечен свештеник а ако е елитен најмалку 250 ДЕМ + спиење и јадење во хотел приближно за еден за 3 - 4 дена е 200 дем. Најмалечките трошоци се од 600 ДЕМ па се до 1000 ДЕМ и повеќе. Па кога сме кај парите слободно нека знаат дека сме многу пати и во загуба или поточно за великден одевме за Марибор и Копер. И на двете места имаме загуба додека Крањ ги покрива главните трошоци - мислам на патот и преночувањето во хотел Јелен. Да кажам уште дека сега имаме 670 ДЕМ и ако Р. Словенија е накажала 50.000 толари како и задните две години ни накажува.

П. Зоран : Па колку разбрав , и да имаме црква ние не можеме да издржаваме свештеникот од Македонија.

А. Продански: Јас мислам да ние сме способни ако сакаме , само нашиот народ и сам незнае што сака . Ако ние имаме желба да имаме црква или еден културен дом ние тоа веќе би го имале. Ако математички просто пресметаме; во Р. Словенија живеат околу 1500 семејства , од тие да 1000 семејства месечно плаќаат по 1000 толара - значи во една година тоа е 12.000.000 толари односно 130.000 ДЕМ. Тоа значи досега би имале еден центар или комплекс со црква и дворана односно културен дом.

Јас сега на крајот ве прашувам сите Македонци да малку размислете за себе , за своите ќерки и синови па и за вашите внуци што ќе дојдат на свет , дали ни е потребен еден Македонски божји храм каде ќе ги венчаваме нашите младенци , каде ќе ги крстиме нашите внуци па и на крајот полека старееме па ... размислете зар и на последниот пат ќе ни пее и зборува српски поп. Професорот др. Драги Стефанија , Атанас Продански , Ѓорѓи Вучковски , Гојко Велков , Гроздан Бечарски и уште некои барем пробавме , а вие размислете што сте направиле! Само ако уште не сте сватиле , време е да сватите да за се што сакате морате да се изборите, и тоа тука во Р. Словенија двапати повеќе од било каде во светот, зошто , јас мислам дека Српската црква тука Словенската или појасен да бидам Римокатоличката црква да не би се замери на Руската, Српската, Грчката и Бугарската православна црква и така ние сме жртвено јагне , а знаеме да во Хрватска имаат 3 стални и по потреба било каде и во кој град можат да добијат црква а да не зборувам за запад од Германија, Швајцарија па и во други земји , односно таму каде што нема толку влијание Српската , Грчката и Бугарската односно на ќерките, пошто добро знаеме да сите тие цркви се многу помлади од нашата Охридска и Македонска архиепископија и сите кои ја имате прочитано Библијата сигурно знаете дека сме Библијска земја, дека во Охрид работел нешто слично на универзитет за време на св. Климент Охридски и да тие цркви па и многу други држави и цркви се служат со нашата глаголица и кирилица која после била малку искривена и наречена нивна. Сето тоа боли што еден мал народ , а со многу работи може да рече тоа е наше или тоа е од Македонија, најверојатно затоа сум лут на нашиот народ кој живее во Словенија. Господа , со вашето размислување вие не помогнувате на никој друг , освен на Српската црква отворате врата и дозволувате да бидете Српски божји деца - верници. Затоа најодговорно тврдам , целиот ЦО направи се што беше во негови раце и можности , а да немаме црква и свештеник се многу виновници па ако сакате да знаете најповеќе самите није.

После божик ќе биде во Крањ новоизборно собрание па повелете да формираме нов ЦО и ново претседателство, затоа дојдете и дајте нови идеи и ако имате и постспособни луѓе.

РАЗГОВОРОТ ГО ВОДЕШЕ
ЗОРАН ПРОДАНСКИ

Права Македонка, секогаш и секаде

Дали се сеќавате кој е Драги Тушев, професорот кој предаваше по Македонски јазик и национална култура во Р. Словенија. Исто така е и наш близок пријател. Повеќе пати довагаше кај нас на гости. А еднаш после посетата одлучи да ги посети играорците на МКЦ " св. Кирил и Методиј " од Крањ. Тогаш прв пат дознав за македонската играорна. Ме праша зошто и јас не одам на играорна, сепак и јас сум Македонка. Тогаш и сама себе се прашав ; да, зошто и сама не одам на играорна. Така би ја повеќе запознала македонската песна и оро, а пред се би ги запознала другите Македонци кои се мојта возраст и кои порано не ги знаев.

Заедно со професорот Драги отидовме на Стражиште во салата каде се одржават пробите на играорците. Погледнав околу себе и окружуваше ме мојот народ - македонскиот народ.

Кога го слушнав звукот на хармониката и тапанот и потоа ги видов играорците бев восхитена. Тоа беше пред две години , тогаш играорната постоеше веќе четири години, а јас за тоа не знаев. Во тој миг и јас знаев дека ќе бидам член на оваа секција. На почетокот треба да имаш малку трпение , но со време целиот труд роди плод и самата на себе сум горда. Оваа година за летниот распуст отидовме во Македонија. Најголемиот настан секако е бил настапот на меѓународниот фестивал " Илинденски денови " во Битола.но настапувавме и во Охрид , Струга и Скопје на " Скопско лето " поред тиа градови ги посетивме и некои од најпознатите туристички места во Македонија кои се ; Маврово, манастирот на "св.

Јован Бигорски", црквата на "св. Наум Охридски" и други. Така ги запознавме и другите Македонци од целиот свет. Поминавме и покрај други познати краишта во Македонија, за жал немавме време да ги видиме од близина, но само од прозорот на автобусот. Меѓу возењето со автобусот многу размислував и бев горда на тоа што сум, од каде ми е потеклото, горда на тоа дека сум Македонка.

И така моји врстници, па и вие постарите се разбира и вие помладите не чекајте, ништо не сте закасниле дојдете и пробудете ги вашиет гени и ќе видите дека за кратко време ќе се чувствувате како да сте родени за таа музика, оро и песна, а и уште нешто да ве прашам; зар нашите прадедовци и дедовци се бориле за тоа да сега ние заборавиме дека сме Македонци и какви сме Македонки и Македонци ако не знаеш да збоуваш пееш и играш на македонски.

НАТАША ПОСТОЛОВА

БИТОЛА 97

ГРАДСКИОТ ПЛОШТОД ВО БИТОЛА НА 29 ЈУЛИ БЕШЕ ПРЕТЕСЕН ЗА УЧЕСНИЦИТЕ И ГРАЃАНИТЕ КОИ ДОЈДОА ДА ПРИСУСТВУВААТ НА СВЕЧЕНОТО ДЕФИЛЕ ПО ПОВОД НА 27-ОТ ДРЖАВЕН ФЕСТИВАЛ НА НАРОДНИ ИГРИ И ПЕСНИ ~ИЛИНДЕНСКИ ДЕНОВИ~.

НА ДЕФИЛЕТО ЗЕДОА УЧЕСТВО ДВАЕСЕТИНА ДРУШТВА, КОИ ТРГНАА ИГРАЈКИ И ПЕЕЈКИ ОД ПЕТТЕГРАДСКИ ПУНКТА, ЗА ДА СЕ СИТЕ СРЕТНАТ НА ПЛОШТАДОТ ~ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ~ И ДА ПРОДОЛЖАТ КОН РАКОМЕТНОТО ИГРАЛИШТЕ, КАДЕ СЕ ОДВИВАШЕ ГОДИНАШНИОТ ФЕСТИВАЛ. НА 27-ТЕ ПО РЕД ИЛИНДЕНСКИ ДЕНОВИ. СЕ ПРЕДСТАВУВАШЕ ДВАЕСЕТИНА КУЛТУРНО УМЕТНИЧКИ ДРУШТВА И ПЕЈАЧКИ ГРУПИ, КАКО ОД РЕПУБЛИКАВА, ТАКА И ОД ПОВЕЌЕ ЕВРОПСКИ ЗЕМЈИ, МЕЃУ КОИ И ФОЛКЛОРИСТИТЕ ОД НАШИТЕ ИСЕЛЕНИЧКИ СРЕДБИ. ФЕСТИВАЛОТ НА НАРОДНИ ИГРИ И ПЕСНИ ГО ОТВОРИЈА ДОМАКИНИТЕ - КУД ~ИЛИНДЕН~ ОД БИТОЛА СО ПРЕКРАСНОТО ~КОМИТСКО~. ЗА ВРЕМЕТРАЕЊЕТО ОД ЧЕТИРИ ДЕНА МЕЃУ УЧЕСНИЦИТЕ СЕ НАЈДОА ~СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЈ~ ОД КРАЉ, СЛОВЕНИЈА И НАШИНЦИ ОД ДРУГИ СВЕТСКИ ДРЖАВИ: БЕЛГИЈА, ТУРЦИЈА, АНГЛИЈА, АВСТРАЛИЈА И САД. НИТИ ЛЕТНИТЕ ДОЖДОВИ, КОИ БЕА СОСТАВЕН ДЕЛ ОД ФЕСТИВАЛОТ, НЕ НИ ПОПРЕЧИЈА НА СРДЕЧНАТА ПУБЛИКА ЦЕЛИ 4 ДЕНА ДА ПРИСУСТВУВААТ ВО ОГРОМЕН БРОЈ, НЕ ШТЕДЕЈКИ СИ ГИ ДЛАНКИТЕ ЗА ДА СЕ НАГРАДИ СЕКОЕ ИЗВЕДЕНО ОРО ИЛИ ПАК ОТПЕАНА ПЕСНА.

ОЦЕНА НА ОРГАНИЗАТОРИТЕ НА "ИЛИНДЕНСКИТЕ ДЕНОВИ" ЗА НАШЕТО ДРУШТВО: **МКД СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЈ "КРАЉ-СЛОВЕНИЈА"** УСПЕШНО СЕ ПРЕСТАВИ СО "**ЃУРЃОВДЕНСКИОТ ОБИЧАЈ**". ВО СКЛОП НА ОБИЧАЈ АВТЕНТИЧНО БЕА ИНТЕРПРЕТИРАНИ ПЕСНИТЕ "ЃУРЃОВ ДЕНЕ ВЕЛИГДЕНЕ, ЃУРЃОВДЕНЕ ДОБАР ДЕНЕ" И "НИ ПРЕЛО ГОРА НИ ТКАЛО". СПЛЕТОТ "ЃУРЃОВ ДЕН" БЕШЕ УСПЕШНО И ЕФЕКТНО ИЗВЕДЕН. ВО ЦЕЛИНА ПРОГРАМАТА ИМ БЕШЕ УСПЕШНА И ТОПЛО ПРИФАТЕНА ОД ГЛЕДАЧИТЕ. ПО ПРИМЕРОТ НА ОВАА ДРУШТВО ТРЕБА ДА ОДААТ МАКЕДОНЦИТЕ ШТО ЖИВЕАТ НАДВОР ОД МАКЕДОНИЈА.

Зоран Продански

ИСПРАВЕНА НЕПРАВДА

НА 27 ОКТОМВРИ МИНАТАТА ГОДИНА ВО АМЕРИКАНСКИОТ ВЕСНИК ХЕРАЛД СЕ ПОЈАВИ НАПИС ОД АВТОРКАТА ЕЛИЗА ТАРНЕР ПОД НАСЛОВ ~ АНТИЧКИТЕ БОГАТСТВА ГО ВРАЌААТ АЛЕКСАНДАР ВЕЛИКИ ВО ЖИВОТ~. КОЛУ И ДА НУДЕЛ БОГАТСТВО ОД ПОДАТОЦИ ОВОЈ МАТЕРИЈАЛ , ОСТАНАЛ ЗАБЕЛЕЖЕН И ПО НЕКОЈА ПЛАСИРАНА ИСТОРИЈСКА НЕПРАВДА , ИЛИ ПОДОБРО РЕЧЕНО ФАКТОГРАФСКА НЕТОЧНОСТ И НЕПРЕЦИЗНОСТ.

ВО ВРСКА СО ОВА ПИШУВАЊЕ НА ЕЛИЗА ТАРНЕР , ВО ИСТИОТ ВЕСНИК ,НА 7 НОЕМВРИ СЕ ЈАВУВА РЕАГИРАЊЕТО НА МАХМУТ ЕСАТ ОЗАН , КОЈ ПОКРАЈ ДРУГОТО КАЖУВА ДЕКА АЛЕКСАНДАР МАКЕДОНСКИ НЕ БИЛ ГРК. И НЕ САМО ТОА, ТУКУ ТОЈ НЕМАЛ НИКАКВА ВРСКА СО ГРЦИТЕ.

НАПИСОТ НА ЕЛИЗА ТАРНЕР ОД 27 ОКТОМВРИ МИНАТАТА ГОДИНА ~АНТИЧКИТЕ БОГАТСТВА ГО ВРАЌААТ АЛЕКСАНДАР ВЕЛИКИ ВО ЖИВОТ~ БЕШЕ ПОДОБРО АКО НЕ ЈА ИСКРИВЕШЕ ВИСТИНАТА. ТАМУ СПОМЕНУВА ДЕКА АЛЕКСАНДАР , МЛАДИОТ "ГРК" ,БИЛ ИМПРЕСИОНИРАН ОД ХОМЕРОВАТА " ИЛИАДА" И ПРОДОЛЖУВА ДА ГО ОСЛОВУВА СО ГРЧКИ ПРИНЦ. АЛЕКСАНДАР БИЛ СИН НА ФИЛИП ВТОРИ МАКЕДОНСКИ.ТОЈ НЕ БИЛ ГРК ПОВЕЌЕ ОТКОЛУ ШЕКСПИР БИЛ ИРЕЦ ИЛИ ШКОТ.

ГОЛЕМИОТ АНТИЧКИ ДРЖАВНИК И ОРАТОР ДЕМОСТЕН РЕКОЛ ЗА ФИЛИП ВТОРИ:" ТОЈ НЕ САМО ШТО НЕ Е ГРК , НЕМА ВРСКА СО ГРЦИТЕ, НЕ Е ДУРИ НИ ВАРВАРИН ОД НЕКОЕ МЕСТО ШТО МОЖЕ ДА СЕ НАРЕКУВА СО ПОЧЕСТИ, ТУКУ СЕЛСКИ КМЕТ ОД **МАКЕДОНИЈА**, ОД КАДЕ НИКОГАШ НЕ МОЖЕШЕ ДА СЕ КУПИ АСОЛЕН РОБ.

ПРЕПИШАНО ОД МАТИЦАТА НА ИСЕЛЕНИЦИТЕ ОД
"МАКЕДОНИЈА" Зоран Продански

Првиот и најстариот Македонец кој го знаеме и познаваме во Крањ

Вучковски Јордан , роден 25.10.1921 во село Митрашинци - Беровско

Тешко е да опишуваш таков старец, затоа што во тие 77 години многу доживеал, видел и чул. А за секоја работа кога зборува, зборува во сегашно време односно како сега да се случува тоа, го гледа случајот како на филм, па зборува и објаснува : јас одев по патот со тие двајца , другите опидоа од другата страна , или датумите и имињата ги памти како да беше вчера или завчера. Човек кој историјата на Македонија ја доживеал и дел од неа ја изнесол на свој грб, и кога зборува за неа зборува со почит , со страв, а повеќе пати ми вика, се што сте училе вие деца не е така, ама јас нема да ја променам ниту да ве ставам во дилема, која е права, а која е неправна историја. Зошто победниците ја пишуваат историјата, а ние Македонците повеќе од 9 века не сме победници иако бевме многу близу во пролетта 1945 година кога се побунивме ние официрите во Скопје да сега е право време да одиме на Солун пошто Грчката војска беше слаба, а нашата македонска армија беше и таму добро организирана и уште англо - америчката војска ќе ни помогнеше. Застанува, ме гледа и јас го гледам изразот на неговото лице, набрчкано чело, како да се двоуми да ми ја каже вистината, што вистински се случило во пролетта 45-та година. После долга пауза дедо Јордан ми рече ; "Тешко е синко да зборуваш сега пошто многу ние што сме уште живи во тоа време не сме доста паметни биле, а и цела десетина беше тогаш стрелана па не фалеше многу и јас како поручник и политички комесар да бидам меѓу нив. Па вака ќе ти кажам; добивме наредба да одиме на сремскиот фронт , а не на Солун и да им помогнеме на нашите егејски браќа и така и направивме. За Срем на 12. 4. 1945 стигнавме во Земун, а при крајот на Мај во Љубљана па се до Дравоград. Потоа на македонските борци кои останаа живи ни дозволија да се вратиме дома. До Загреб стигнавме, и друга команда доаѓа, назад , Трст и Горица треба да ги одбраниме, и ете ме уште еднаш во Словенија и тоа уште три години војник се до 48. година. Скору по 8 години, носејќи различни униформи , дојде ден да бидам цивилен граѓанин на Словенија каде се вработувам во Штандарт и започнувам со цивилниот живот". Да, дедо Јордан нешто таји во себе, тоа е сигурно , знам сигурно да повеќе од 30 години не се вратил во Македонија, само зошто ? Тој самиот најдобро знае , а и јас нешто од неговото кажувене, а и од другите луѓе имам слушнато дека дедо Јордан во пролетта 45. во Скопје каде го изгубил чинот поручник и политички комесар, толку бил разочаран што издржува таква казна, да се откажува од родниот крај, брат и сестра и целата родбина. Јас мислам , а и вие ќе се сложите со мене дека дедо Јордан и многу други борци кои се паднали или убиени, а и оние кои се биле тогаш па и после затворени , сите имале иста цел , иста желба - а тоа би била цела Македонија, а не на Срем па се до Дравоград и после Трст - Горица . А нашата Македонија разделена како кој можел да земе. Да таа теза е точна самите ќе се уверите кога ќе го запознаеме неговото детство и патот од Митрашинци до Крањ. Јордан Вучковски е роден на 25.10.1921 г. во село Митрашинци, во едно сиромашно семејство каде уште во најраното детство мајка му умира и останува сираче. Одраснува чувајќи ги овците на татко му.

Завршува 4 години српско училиште, што и за името на учителот се сеќава, зошто повеќе пати бил тепан што зборувал бугарски, а не српски, пошто покажува документ дека тогаш бил Вучковиќ Јордан. “Времето оди и јас пораснувам и дојде време да одам војник и јас станав Бугарин. Зошто Македонија била дадена на Бугарија од Германија. И така јас во Софија служев во четвртиот артилеријски полк. Кога ме пуштија Бугарите не стигав до дома, уште пред селото ме дочекаа партизаните. И толку време имав да земам леб, сирене и малку облека и заминавме во Малешевските планини каде се формираше првиот “Малешевски одред”. После три дена партизанство јас и двајца другари добивме задача да одеме во Берово и го фатаме бугарскиот кмет. Јас лично го заробив и одведев во штабот. Потоа започнаа напади на бугарските жандари, прво во Берово, па Владимирово, Русиново и заминавме во Струмичко - Радовишкиот крај каде прво ја нападнавме Смиланската, а после и Подарешката милицијска станица и така добивме нешто оружје. Мојот партизански живот тогаш имаше пресврт. Од Берово дојде пошта да мора да се вратам во Берово, за да преземам некои други работи во војната управна власт. Штом се вратев поднесов молба до штабот да ми дозволат да одам и да се борам за Македонија, пошто веќе не сум Србин ниту Бугарин, сега сум она што се и моите претци - **Македонец**. После две недели добив дозвола да одам во Струмица каде се формираше во тоа време Првата македонска артилерија и тогаш добив чин поручник, и политички комесар и своја батерија. После неколку борби со Германците и Бугарите бев испратен со уште двајца другари на вториот младински конгрес во Скопје. Во тоа време борбите беа разширени низ цела Македонија, па конгресот неможеше да се одржи и јас останав во командата и ја дочекав мојата артилерија од Струмица и се сместивме на Кале од каде многу од нас тргнавме на пат за Срем па се до Дравоград. А не да си го ослободиме оноа што ни беше силно земено - како и на другите.

РАЗГОВОРОТ ГО ВОДЕШЕ
АТАНАС ПРОДАНСКИ

ФОЛКЛОРОТ, НАЈГОЛЕМО ДУХОВНО БОГАТСТВО НА НАРОДИТЕ...

Настава по македонски јазик и национална култура

По 14 години активна работа како просветен работник, наставник по македонски јазик, во мојата просветна дејност постигнав забележителни резултати. Со моите ученици учествував на голем број општински и државни натпревари каде резултатите беа солидни на овие натпревари. Активно работев на полето на слободните ученички активности со: драмската, рецитаторската и новинарската секција, каде нашите активности ги претставувавме и широм нашето училиште и општина. Така од минатата година на 10. 09. 1996 по одлука на министерството за образование и физичка култура дојдов како наставник по дополнителна настава по македонски јазик и национална култура за децата на граѓаните од Р. Македонија кои живеат во Р. Словенија. Дополнителната настава. Дополнителна настава ја изведувам во градовите: Љубљана, Крањ, Јесенице, а покасно во Велене, односно оваа учебна година во Цеље.

Од сите МКД бев дочекан срдечно и гостопримливо од сите нашинци. За мојот почеток и активна работа голема благодарност им должам на: поранешниот претседател на сојузо на МКД во Словенија г-н м-р Трајче Андонов и претседателите на МКД од Крањ и Јесенице. Минатата учебна година, па и оваа година најголем е бројот на учениците што ја посетуваат дополнителната настава се учениците, Македонци од Крањ. Каде бројот достигнуваше до 30 ученици и се работеше во две групи, првата група ја сочинуваа ученици од 1 до 5 одделение и втората од 6 до 2- втор клас на средна школа.

За постигнатите резултати и зголемениот број на ученици беше и подршката на претседателството на МКД “свети Кирил и Методиј” од Крањ, поточно господинот претседател Атанас Продански, како и самите родители.

Покрај дополнителната настава, активно работеше рецитаторската и драмската секција. Драмската секција се претстави во Љубљана и Крањ со комедијата “Магарешка бунда”, додека рецитаторската секција се претстави со рецитации во градовите: Крањ, Љубљана, Марибор, Изола и други градове. Своите успеси овие млади македонски патриоти ги крунисаа на крајот на учебната 1996/97 година на квиз знаењата “Колку ја познавам нашата татковина Р. Македонија” што во склопот на македонското училиште го организира МКД “свети Кирил и Методиј” од Крањ и сојузот на МКД во Р. Словенија каде го освоји првото место во конкуренција на сите македонски училишта во Р. Словенија со максимално знаење од годишната програма.

На сите прослави и јубилеи што ги прославуваме во Р. Словенија најмасовно беше присуството на нашинциите од Крањ. Така и оваа учебна година бројот на учениците во македонското училиште е најголемо, за разлика во другите градови каде што ги изведува дополнителна настава по македонски јазик.

Ако се тргне по стапките на Македонците од Крањ мислам дека асимилацијата не може да го најде своето место кај овие млади македончина, кои се во страна врска со татковината, преку јазикот, песната, ората, историјата и се што е македонско. За да го задржиме овој број на ученици и во иднина да го зголемиме потребно е уште поголем стимул и поголеми активности за овие ученици. Каде по стапките на учениците од Крањ би требало да тргнат и другите наши деца широм цела Словенија.

ЗЕЌИРИЈА ШАИНСКИ

ПИСМО

Д о КУД "свети Кирил и Методиј" Крањ (за претседателот Атанас Продански)

Прво да Ве поздравам лично Вас , Вашите соработници, сите членовина на друштвото, сите Македонци од Крањ и да ви посакам голем успех на полето на културно - духовното живеење на тлото на пријателска Словенија а се за јакнењето на македонската национална кауза, за братска љубов и за нашето општо национално "помирвање" во сверата на македонскиот суверенитет слободна независна држава.

Вашата работа е голема и најубавата што може да се чини во овој момент. Да се негува македонската песна, оро, традиција, јазик и култура во странство, да не се изгуби битот за македонското постоење е и навистина света работа. Вие тоа го чините со голем дух и ентузијазам, јас во тоа се убедив. На добар сте пат да ги обедините сите Македонци во Р. Словенија. Вашиот културен клуб ценам дека е вистинскиот културен амбасадор на нашата мала земја која по својата култура е во редот на големите.

Драги браќа , пријатели , драги Атанасе! Искрено сакам да ми веруваш дека за наредната година ќе сториме и поваќе , т.е. нашето КУД да биде гостин на поваќе фестивали во Р. Македонија - но покрај веќе поставениот репертоар , ќе треба да му се посвети повеќе внимание на ИЗВОРНИОТ ФОЛКЛОР, традицијата и обичаите, песната и нашата на далеку позната орска традиција преку нови креации и постановки. Ги има многу , тиа се познати интересни а јас посебно сум спремен да соработувам на различни начини со Вас и Вашето друштво.

Сега кога веќе на некој начин, се успеа, да се договориме на нивото на Светскиот Македонски конгрес, сега кога и г. Ралев и г. Тодор Петров се согласија да ги "закопаат борбените секири" т.е. да потпишат заеднички договор, како и на кој начин да се обедини македонската диаспора на сите планови од животот јас сум и пресрекен. На генералното собрание на светскиот македонски конгрес во Гостивар, на кој бев избран за СЕКРЕТАР на светскиот - Македонскиот конгрес за Македонија, ја имав таа можност да се сретнам со повеќе претседатели на МКД од Германија, Австрија, Австралија , Канада и да разговарам токму на проблематиката од развојот на македонската култура, чувањето на македонскиот идентитет, надвор од границите на татковината во сите земји каде македонецот е присутен, работи или живее. Сето тоа е добро заради нашето запознавање , размена на програми и искуства што се разбира и за Вас во Р. Словенија ќе биде нашто што од поодавна го посакувате , т.е. една сеопшта национална, културна и духовна поврзаност меѓу Македонците од целиот свет.

Останува да се определите за програмски определен дел на Вашето работење и делување, преку фолклорната секција за да јас можам да помогнам во тие рамки, лично преку пишани материјали видео- тонски снимки, литература и се што ќе биде потребно околу остварувањето на Вашите планови во асоцијацијата. Слободно тука е нашиот и Ваш учител во кого имам полна доверба кој исто така е човек од акција , да контактираме, да се слушаме, да се заеднички помагаме, како вистински свој со своите, оти најтешко ми е во мојот живот кога се разговара за поделби, недоразбирани и сл. а е во прашање нашиот бит, постоење , јазик, култура па и древност на нашето Македонско постоење. Таму е учителот , тој во тоа ќе има најголема одговорност, тука сте вие , тука сме сите ние од родната ВИ ЗЕМЈА - МАКЕДОНИЈА, тука ќе се сите Македонски асоцијации , КУД и секции ќе се поврзуваме ќе соработуваме и се за доброто на нашата татковина.

Без никакви остручувања јас ќе составам Ваше располагање со се што е во доменот на моите човечки потенцијали, да помогнам со моето долгогодишно искуство, а вие останува да се јавувате да предлагате и сите заеднички да одговориме на онаа што ни е основна цел и задача, како таму во Словенија , така и ваму во Македонија. На крајот ја користам можноста уште еднаш да Ве поздравам сите со кои имав контакт се запознав или пак ќе се запознаваме во иднина да ви посакам здравје среќа и успех во започнатото дело што го викаме општо- Македонско, да ви посакам и успех на личен и семеен план и поздравите ги сите Македонци во Крањ без посебно да ги именувам.

Со поздрав: ЏЕВАТ ЏУЛИОСКИ - ДЕВАР

**НЕ ЗАБОРАВАЈ РОДНА СТРЕВА
И ТАТКОВО ОГНИШТЕ**

НЕКОЛКУ МИСЛИ

Нашите родители пред неколку години живееле во една друга татковина. Таа ја оставија зошто немало добри услови за живот. Отишле на едно друго место. Во мојот случај - тоа е Словенија. Јас сум роден во Словенија и тука живеам. Словенски јазик научив во училиште. На истото место се запознав и со словенската историја и култура. Но, татков јазик не е словенски. Тој зборува македонски. Зошто сакав и тој јазик поправилно да го зборувам, се запишав на факултет, каде што го научив јазикот. Дознав и многу нешта за македонската историја и книжевност. Децата денес не мораат да чекат до факултет, за да учат македонски. Тоа им е овозможено во дополнителната настава по македонски јазик. Со македонската култура можат да се запознаат во МКД.

Еден од најубавите и најинтересните начини на учење е преку песна и игра - во фолклорната секција. И јас сум член на таа секција. Секоја сабота, кога имаме проби, се собираме во една просторија во Стражице. Таму забораваме за сите проблеми, кои ги носи животот, и раслеани и разиграни учиме за нашата друга татковина. Некои можеби и не се свесни, колку многу важно е тоа. Само на тој начин - со дружење, со песна и со игра - нема да си ги забораваме корените. А тие толку лесно можат да се забораваат! За жал, во таа огромна среќа има и една горка капка: меѓу себе си повеќе зборуваме словенски отколку македонски. Јас лично го ценам словенскиот јазик и мислам дека сите, кои живеат во Словенија, би требало да зборуваат словенски. Ама јазикот на родителите ќе го забораваме, ако не го зборуваме! Каде ќе се зборува македонски, ако не меѓу Македонците? Родителите имаат во сето тоа важна улога: децата да ги учат за нивната татковина. Кој друг ќе им даде на децата мотивација, за да не си ги забораваат корените? Моите родители таа задача ја исполнија: браќата ми и јас зборуваме и татков и мајчин јазик. Ние си ги познаваме корените. Има многу луѓе, кои исто така децата си ги научија нивниот јазик. За жал, има и неколку такви, кои тоа не го сметаат како важно. Тие нека размислат, дали сакаат нивните внуци да не знаат, од каде им биле дедовците. Мислам, дека на тоа прашање сите исто ќе одговорат. Уште не е касно! човекот учи дури е жив. Исправете ја грешката и децата ќе ви бидат благодарни, како што сум јас на моите родители.

Елјана Миланова

ИНТЕРВЈУ СО ГОСПОДИНОТ МГ. ИЛИЈА ДИМИТРИЕВСКИ

Многу ми е драго, што на мене ми припадна оваа чест, да направам интервју со еден од најактивните и најамбициозните членови на МКД "Св. Кирил и Методиј" од Крањ господинот мг. Илија Димитриевски.

Господине Илија кога и зошто сте дојдени во Словенија?

Во Словенија сум дојден веќе 1960-та година како петнаесет годишен ученик, кога завршив основно училиште во Тетово Р Македонија и продолжив со школувањето на Средното текстилно училиште во Крањ, кое го завршив во 1964-та година, а потоа се одлучив за студии на Универзитетот во Љубљана, ФНГ-Хемиска технологија и по дипломирањето во март 1969-та година се вработив во Сава Крањ, каде сум и ден денес.

Како се чувствувате како туѓинец во првите неколку години?

Практично за секого кој ја напушта својата татковина така и на мене посебно во почетокот ми беше многу тешко. Јазикот не гопознавав, се вклучив директно во школската настава без никаква припрема така и разбирањето на основните изрази преставуваше голем проблем. Така се случи да добив две слаби оценки заради недоразбирањето на јазикот во самиот почеток на наставата, што ме така разочара да веќе бев спремен да се вратам. Сепак тој период брзо помина и учењето ми одеше се полесно и подоцна немав никакви тешкотии. Вклучувањето во оваа средина посебно во почетокот не е лесно, менталитетот на луѓето е таков да тешко прифаќа туѓинци.

Затоа секој кој драѓа од друга средина треба да ги прифати нормите, начинот на живеењето на луѓето во средината каде што живее и да го сфати како нешто нормално. За узврат па можат да очекуваат коректен однос и почитување.

Заради која причина највеќе останавте во Словенија?

Основна причина беше завршувањето на студиите на Универзитетот во Љубљана, на кој намеравав да продолжам. Ми се случи да мојот стипендитор "Телекс" од Тетово не ми е овозможено веднаш до ги продолжам студиите. Затоа бев

приморан на своа рака и скромни средства на моите родители да ги продолжам студиите во Љубљана. А сигурно и Зина, мојата сопруга со која другаруваме од 1963-та година, е една од причините за која останав во Словенија. Во бракот во кој ни се родија две ќерки и ден денес нормално и сложено живееме.

Каков е семејниот живот во едно Македонско-Словеско семејство?

Морам да кажам за мене, никогаш не сум имал пречки во контактите со нејзините роднини, пријатели и сите други Словенци за целиот период на моето живеење во Словенија. Јасно е, дека мораш практично стварно да се прилагодиш, да ги сфатиш, а од друга страна не е на одмет, да им покажеш кој си и што си и во секој случај, да го преставуваш и сочуваш својот индентитет.

Кога прв пат ја одведовте вашата сегашна сопруга во Македонија и како го прими животот таму ?

Зина прв пат ја одведов после завршувањето на средното училиште, 1964-та година. Таа беше добро примена спрема познато македонско гостопримство и уште ден денеска се фали со тоа, меѓутоа не беше никгаш спремна да ја промени својата животна средина и тоа е една од причините што ден денеска живеам во Словенија.

А вашите ќерки?

Наташа и Тања немале многу прилика да живеат меѓу моите. Скоро секоја година сме оделе долу за време на годишните одмори, но тоа е многу краток период за изучување на јазикот. На нив им се допаѓа Македонија, јазикот а особено нивниот начин на живеење, кој го сметаат за поприроден и почувствителен. Сам не сум убеден, дека би се вживеале во таа средина.

Со што друго се бавите освен со работата во "Сава" Крањ?

Целиот работен век го поминав на развојното подрачје, како развоен технолг па се до сегашната положба како водечко лице во Развојно технолошкиот институт во "Сава". Таа работа многу ме радува, ми нуди задоволство и ми го исполнува животот. Покрај неа сум навоѓал време за семеен живот, рекреација и многу други активности. Цело време сум учествувал во општествениот живот со вклучувањето во младинската организација, синдикатот, работничкото самоуправање и друго. Во мандатот 1974/75 бев претседател на работничкиот совет на "Сава" Крањ. Следеа неколку мандати во СИЗ за истражување во Крањ и Р Словенија како и на СИЗ за образование и спорт во Крањ. Не се срамам да кажам, дека сум добил државно одликување Орден за труд со сребрени зраци и награда на општина Крањ. Во секој случај се вклучував на подрачја, каде можев со своето стручно знаење и организаторски искуства, да го дадам мојот допринос. И покрај тие обврски до 1987. година успеав да ги завршам магистерските студии а сега веќе неколку години се бавам со работењето на мојот докторат. Во периодот после 1990-та година, кога се случија големи промени на животот на сите нас кои живееме во СФРЈ, стварно се испостави прашањето, на кој начин Македонците како и сите други приселеници да се организираме, за да го зачуваме својот народен индентитет. Во таа цел веќе во 1991 година одлучнаа со активностите за организирањето на МКД "Македонија" во Љубљана во кое беа вклучени; Крсте Поп Стефанија, Сокле Кочовски, Глигор Калински идр. При формирањето на иницијативниот одбор за подрачјето на Горенска во кој ме покани Кочовски заедно со повеќемина на други активисти се одлучивме да формираме самостјно друштво. Почнавме со припремање на статутот, името и целите на друштвото. Сите работи успеавме да ги доведеме до крај, така да беше нашето установувачко собрание на МКД "Св.Кирил и Методиј" од Крањ организирано на 24. Мај 1992-та година.

Значи вие бевте член од самиот почеток?

Бев член на иницијативниот одбор и потоа избран во преседателството на МКД Крањ а по формирањето на Сојузот на МКД во Р. Словенија во 1994-та година бев секретар на испиот. Покрај големите работни обврски сепак дадов свој допринос, особено при разработувањето на конкретните акции и така го основавме програмот на друштвото, кој се збогатува, стандардизира и постанува познат во Крањ и пошироко.

Најверојатно има големи промени во овие пет до шест години?

Има прилично доста промени. Почнавме со првите прослави, веднаш организиравме пикник на самото во Савски лог, на кој имаше присатно преку 500 луѓе, кои беа жедни да ја чујат македонската музика, да се сретнат меѓу себе и таа желба сеобидовме скогаш да им ја овозможиме. Така да и за Стара нова година (Василица) после организиравме средба на Македонците во хотел "Creina" во Крањ. За годишнината на оснувањето на друштвото почнавме полека да организираме културни приредби, спортски надпревари во мал фудбал а подоцна и во шах. Од година во година програмот го збогатуваме, така да сега постанува нормално, да имаме и ликовни изложби секоја година, целовечерни културни програми, предавана на познати Македонци за историјата на македонскиот народ и пред се за македонските просветители браќата "Св. Кирил и Методиј", традиционалниот "Мајски турнир" во мал фудбал шаховскиот турнир идр. Во идната година за 6-тите денови за "Св. Кирил и Методиј" програмата ќе биде уште побогата.

Што мислите, на кој начин можеме да придобиеме нови членови?

Нови членови се придобиваат преку активностите. Практично сите споменати приредби имаат за цел да ги привлечат луѓето, да уживаат и подоцна да дадат свој допринос при организирањето и вклучувањето на нивните деца. Тие приредби се веќе доста масовни и бараат голем напор од прилично голем број на луѓе. Пред секоја приредба ги разработуваме задачите до таков степен, да изведувањето тече без поголеми потреси и застои. А што не беше случај во почетокот на работењето, најпрво мѓусобно не се познававме, меѓу нас постепено се зацврсти довербата и успесите не изостанаа. Сега практично сме работна група на активни соработници способни да организираат многу сложени задачи. Затоа сме повеќе пати пофалувани во Крањ, Словенија и надвор, а посебно ни е мила секоја добра критика од Македонија.

Во Крањ има дополнителна настава на македонски јазик и како на секаде**имаме проблем со бројот на учениците. Што треба тука да се промени за да има поголема посета?**

Јас мислам дека Македонците се уште со страв приоѓаат така во работењето на друштвото како и при вклучувањето на нивните деца во наставата на македонски јазик. Тој страв треба да се преиде. По друга страна треба сите тие наши приредби и самата настава да бидат доволно привлечни и за младите што ја посетуваат наставата. Затоа се обидовме за повозрасните ученици да организираме драмско-рецитаторска секција, да ги изразат своите способности. Постојат и многу други начини за заинтересиране на младите. На преседателството на Сојузот на македонските културни друштва му предложивме да се организира на крајот од школската година летување во Струга. Тоа е добар вид на учење на македонскиот јазик низ игра и активен одмор. Покрај тоа се Охрид и Струга бедеми на просветителството во Македонија и македонската писменост. Летувањето во Струга ќе пробаме што поефтино да го организираме и субвенционираме, така да родителите сносат што помали трошоци.

Како гледате на преседателството на друштвото, дали работи како треба или се потребни промени?

Мислам дека преседателството е доволно консолидирано. Во првите два мандата имавме проблеми со поединци, многумина не го сфаќаат тоа дека секој мора да го даде својот допринос и на тој начин може да се створи нешто ново. Тоа мора да го чини без очекување да му се врати на било каков друг начин. Успесите се добро огледало за работењето на преседателството. Мандатот му поминува во мај 1998-ма година. Се надевам дека и во новиот мандат ќе се изберат способни членови на органите спрема дополнетиот статут на МКД Крањ а меѓу нив и некој од помладите членови.

Како ви помина летниот одмор со играорците ова лето во Македонија?

Моето престојување заедно со играорците на турнејата низ Македонија не беше во мојот план за годишниот одмор. Меѓутоа во големо задоволство ми беше кога ги гледав нашите играорци на фестивалт во Битола, како со гордост и веселба ја прифатија таа турнеја и средба со Македонија, природните убавини, културното богатство на таа земја, а најповеќе ни остана во сеќавање топлиот прием на сонародниците. Практично на секој чекор бевме топло прифатени и тоа беше непописно, а посебно на заминувањето, на скоро секого од нас му потече по некоја солза.

Дали имате некој совет за младите или за постарите Македонци во Словенија?

Обично не советувам. Секој мора да работи спрема своите сознаниа и искуства. Несебично мора да го дава својот допринос, тоа што имаме да го надградиме и очуваме. МКД "Св. Кирил и Методиј" има три значајни приредби во годината, кои постепено се шират, збогатуваат и бараат се посериозна работа од страна на организаторите, а од друга страна се повеќе и повеќе средства се потребни за организација на нашите приредби. За 1997/98-ма година веќе имаме направен план, за кој по првите проценки се потребни околу **два милиони СДТ**. Но верувам дека ќе најдеме сили и средства и тој план да го изведеме до крај. А што се однесува со советот на Македонците во Словенија, мислам да секој мора несебично да пристапи кон друштвата, да работи и го даде својот допринос, без да очекува било што за узврат. Дружењето би требало да ни биде најголема награда за тоа.

РАЗГОВОРОТ ГО ВОДЕШЕ
БИЈАНА ПЕТРОВА

ЈАС ГО РАЗБИРАМ СВЕТОТ ЕДИНСТВЕНО КАКО ПОЛЕ ЗА КУЛТУРЕН
НАТПРЕВАР ПОМЕЃУ НАРОДИТЕ

...ГОЏЕ ДЕЛЧЕВ

ГЛАВНИ СПОНЗОРИ:

"САВА" д.д. КРАЊ,
"ИСКРАТЕЛ" д.о.о. КРАЊ,
"АВИОИМПЕКС" ЉУБЉАНА,
"МАКЕДОНИЈА ТАБАК" д.о.о.
ЉУБЉАНА,
"НОВАТЕКС" д.о.о.ЉУБЉАНА
"РОЛЕТУРС" СКОПЈЕ.

СПОНЗОРИ:

"ЗЕБРА" д.о.о. КРАЊ,
"ВИНОЈУГ" д.о.о. ШЕНЧУР,
"КОРАДО" д.о.о. КРАЊ.

Sava